

Esmase skisofreeniahaige pere kaasamine raviprotsessi esimese 12 kuu jooksul

Sissejuhatus. Esmase psühhooosi patsiendi ravi tulemuslikkuse seisukohalt on tähtis patsiendi nõusolekul pere kaasamine raviprotsessi. Uuringud näitavad, et perede kaasamine aitab vähendada rehospitalseerimise riski ning samuti sümptomite raskust. Perekonda kaasavad sekkumised peaksid toimuma vähemalt 3-12 kuu jooksul. USA-s on vastav näitaja 17% parimates integreeritud praktikates.

Tulemuste interpretatsioon. Tegemist on protsessi indikaatoriga, mis näitab, kui tõhus on patsiendi pere kaasatus raviprotsessi. Pereteraapia kättesaadavus esmase psühhooosi patsientidele oli 2019 aastal haigestunutel vähene, piirdudes enamuses juhtudest vaid piirkondlike haiglatega, kus kaasatus 8,5%. Käesoleval aastal on pereteraapiasse hõivatute protsent 4,4%, mis ei ole Eestis muutunud viimase viie aasta jooksul. Muutunud on üksikute teenuseosutajate suhted selle teenuse osutamises. Ilmselt on protsessis suurimaks probleemiks endiselt kliiniliste psühholoogide väljaõppe rahastamine ja töökorraldus eeskätt akuutravi pakkuvates haiglates.

Limitatsioonid. Antud indikaator ei võimalda hinnata patsientide hulka, kellel puudub võrgustik, või kes ei soovi pere kaasatust.

Kokkuvõte. Pere kaasamine esmase psühhooosi patsientide raviprotsessi vajab olulist tõhustamist. Antud teenuse osas ebarahuldav olukord püsib.

Võrdlus. Indikaatori näit on aastaga paranenud 0,7%, mis näitab sügavaid probleeme haiglate tööjõu värbamisel ja hoidmisel.

Sven Janno, SA Tartu Ülikooli Kliinikum psühhiaatria kliiniku juhataja